

Stichting VuurwerkCheck

Gebruikte cijfers in de toelichting op het Wetsvoorstel

In de inleiding maken, na Achmea (met misleidende commercial, ook uitgesproken door de reclame code commissie) de initiatiefnemers ook gebruik van onjuiste cijfers. Dergelijk misleidend gedrag past niet in een politieke organisatie.

Het aantal verwondingen door het afsteken van vuurwerk (in het algemeen), dat voor behandeling een bezoek heeft gebracht aan de Spoed Eisende Hulp (SEH), was tijdens de jaarwisseling 2019-2020 geen 500 maar 385 personen. Bij deze 385 personen zijn ook de verwondingen door Carbid meegeteld (9% van de 1300 HAP en SEH verwondingen). Daarnaast bevat deze groep ook een groot deel met verwondingen door illegaal vuurwerk, en inmiddels verboden vuurwerk zoals vuurpijlen, knalvuurwerk en single shots. Kortgezegd zijn de cijfers niet representatief in combinatie met een wetsvoorstel in de huidige tijdsgeest. (Bron.1)

Verbod op diverse type vuurwerk.

In 2015/2016 is een verbod ingevoerd op babyvuurpijlen en Romeinse kaarsen. Deze verboden hebben een positief effect gehad op het aantal verwondingen door consumentenvuurwerk. In 2020 is een verbod ingevoerd op Knalvuurwerk, Vuurpijlen, Single Shots en type F3 vuurwerk. Deze inmiddels verboden artikelen hadden een onevenredig groot aandeel in het ontstaan van verwondingen. Voorts heeft de Belangenvereniging Pyrotechniek Nederland op 6 juli een rapport gepresenteerd waarin een plan is weergegeven om de veiligheid van het overgebleven siervuurwerk verder te verbeteren. Het effect van het verbod op artikelgroepen uit 2020, en het effect van het plan van de BPN betreft nieuwe import hebben nog geen mogelijkheid tot inzicht kunnen geven door de tijdelijke afsteekverboden in 2020-2021 en 2021-2022.

Dodelijke verwondingen

De dodelijke verwondingen komen niet voort uit het gebruik van legaal siervuurwerk, maar uit het onoordeelkundige gebruik van zwaar illegaal vuurwerk. De afstekers weten niet hoe ze met de illegale artikelen (vaak voor professioneel gebruik) om moeten gaan. Het afsteken van dit soort vuurwerk (uit de klasse F4) is voorbehouden aan de professional. De dodelijke verwondingen zijn niet toe te rekenen aan het type vuurwerk dat de initiatiefnemers willen verbieden. (Uit de klasse F2). Dit soort vuurwerk (uit de klasse F4) is in Nederland al verboden voor particulieren. Het professionele vuurwerk mag, vanwege de gevaarzetting, zelfs niet in Nederland opgeslagen worden.

Verwondingen aan ogen

Ook het aantal verwondingen aan ogen ligt niet op 200 maar over de laatste 3 jaren (zonder afsteekverbod) op 168. De verwondingen aan ogen hadden voorkomen kunnen worden wanneer de door de branche gratis beschikbaar gestelde vuurwerkbrillen waren gedragen. Ook wanneer de overheid bereid was een dwingend advies te geven over het dragen van een vuurwerkbril zoals gevraagd door de vuurwerkbranche. (Bron.2)

Incidenten

Ook het genoemde aantal incidenten dat de initiatiefnemers vermelden is niet juist. Van de 11.000 incidenten waren er 4.000 waar vuurwerk bij betrokken was. Cijfers 2019-2020: in totaal 9.335 incidenten waarvan 3.375 vuurwerk gerelateerd. (Bron.3)

Risico op letselschade

Op een gewone werkdag komen er gemiddeld 5.000 personen naar de Spoed Eisende Hulp (SEH) voor het behandelen van uiteenlopende verwondingen. (Bron.4) Nederland telt 86 SEH-posten, wat neerkomt op gemiddeld 58 behandelingen per SEH-post per dag. Tijdens de oudejaarsviering (met meer dan 10.000.000 vuurwerkafstekers) is er sprake van minder dan 8% vuurwerk gerelateerde SEH-bezoekers in vergelijking met een gewone werkdag.

Om een zuivere inschatting te maken van de verwondingen die worden voorkomen door het invoeren van een afsteekverbod (op legaal siervuurwerk) moet er gekeken worden of de vuurwerkverwondingen zijn veroorzaakt voor legaal siervuurwerk. Een dergelijke inschatting kunnen we maken aan de hand van de cijfers van Veiligheid.nl. Illegaal vuurwerk, babypijltjes, Romeinse kaarsen, single shots en knalvuurwerk zijn al verboden; een afsteekverbod hierop is niet van invloed.

Cijfers van Veiligheid.nl

Als we ons verder verdiepen in het rapport van Veiligheid.nl kunnen we een zuivere inschatting maken van verwondingen door legaal siervuurwerk. We gebruiken hiervoor het rapport 2019-2020 omdat dit de laatste jaarwisseling is geweest waar legaal consumentenvuurwerk verkocht en afgestoken is.

De 17% verwondingen door Carbid hebben geen relatie met consumentenvuurwerk. Carbid is geen vuurwerk, en valt ook niet onder een vuurwerkverbod.

Het oudejaarsvuurwerk is verantwoordelijk voor 19% van de (in 2019-2020) vuurwerk gerelateerde SEH-behandelingen. Hiervan moet echter 12% worden afgetrokken omdat vuurpijlen en knalvuurwerk inmiddels verboden zijn in Nederland. (Bron.5) Hierna blijft er dus 7% over door oudejaarsvuurwerk. (anno 2022 nog legaal siervuurwerk).

Daarnaast is 9% veroorzaakt voor vuurwerk uit de klasse F1 (fop&scherts). Dit is legaal vuurwerk, maar valt niet onder het wetsvoorstel omdat deze productgroep het hele jaar vrij is.

Wanneer we naar de laatste normale jaarwisseling (2019-2020) en dan de cijfers van het op dit moment (2022) in Nederland toegestane vuurwerk daarop toepassen (beperkt tot de cijfers die van toepassing zijn op vuurwerk dat valt onder een afsteekverbod) dan is legaal siervuurwerk verantwoordelijk voor 7% van de 385 SEH-bezoeken.

Het gaat dan landelijk over 27 SEH-bezoeken door het nu in Nederland toegestane vuurwerk. Wat neerkomt op 0,31 bezoeken per SEH-post.*

Wanneer we F1 vuurwerk (fop&scherts) meenemen komen we op 16% van de 385 SEH-bezoeken. Wat neerkomt op 62 SEH-bezoeken, gemiddeld 0,72 bezoeken per SEH-post.**

*= SEH-behandelingen gerelateerd aan enkel F2 siervuurwerk, in context van het wetsvoorstel

**= SEH-behandelingen gerelateerd aan consumentenvuurwerk, waarvan deels niet in context

Cijfers in vergelijking

In 2020 liepen er 40.000 schaatsters in één weekend, tijdens een lockdown, verwondingen op. Dat zijn er per dag tien keer zo veel dan in 2019 in totaal door vuurwerk. (inclusief illegaal vuurwerk, vuurpijlen, knalvuurwerk, single shots en carbid etc.) (Bron.6)

Per jaar zijn er 150.000 verwondingen door hondenbeten, dat zijn er 410 per dag. (Bron.7)

Per jaar zijn er 3.7 miljoen sportongelukken, dat zijn er 10.000 per dag. (Bron.8)

Per jaar zijn er 54.000 SEH-bezoeken (en 28 doden) door Doe-Het-Zelven, dat zijn er 148 per dag. (Bron.9)

Conclusie

Het wetsvoorstel van de initiatiefnemers heeft geen enkele invloed op het vroegtijdig afsteken van vuurwerk, op het afsteken van illegaal vuurwerk, en een zeer beperkte nagenoeg verwaarloosbare invloed op de totale letselcijfers rondom de jaarwisseling. Ook de mogelijkheden om te handhaven zijn een utopie, zoals de laatste twee jaarwisselingen met een tijdelijk vuurwerkverbod is gebleken.

Men heeft de mond vol over nieuwe bestuurscultuur. Laten we de daad bij het woord voegen, en laten we geen wetsvoorstellen indienen op basis van aannames en foutieve informatie. Een eerlijke weergave van de feiten draagt bij aan het draagvlak van in te voeren maatregelen. Ook het bagatelliseren van de mening van een groot deel van de bevolking, omdat dit niet past in het te bereiken doel, zou geen plaats moeten hebben in de Nederlandse politiek, lees democratie. Het herstel van het vertrouwen in de Nederlandse politiek kan alleen plaatsvinden wanneer de feiten en cijfers niet meer ten gunste van de eigen politieke voorkeur worden gedraaid.

Namens Stichting VuurwerkCheck,

F.C.J.H. Köhler
voorzitter

Bijlage & Bronnen

Tabel 3.1 SEH-behandelingen vuurwerklezels, naar type vuurwerk

	% 2021 (n=69)	% 2022 (N=179)	% bekend 2021	% bekend 2022
Zwaar illegaal vuurwerk	39	28	43	34
Babypijltjes/romeinse kaarsen*	1	1	2	1
Oudejaarsvuurwerk**	17	16	19	19
<i>waarvan vuurpijlen/knalvuurwerk***</i>	4	10	14	12
Grondbloem/grondtol/springtol****	9	7	10	8
Categorie 1 vuurwerk	7	8	8	9
Carbid	17	15	19	17
Overig		9		11
Onbekend	9	17		
Totaal	100	100	100	100

* Sinds jaarwisseling 2015/2016 verboden

** Normaal gesproken legaal oudejaarsvuurwerk, tijdens jaarwisseling 21/22 verboden

*** Gepland om sinds de jaarwisseling 20/21 verboden te zijn

**** Van grondbloem/grondtol/springtol is vaak onbekend of dit cat. 1 of cat. 2 vuurwerk was

Bron.1 Veiligheid.nl cijferrapportage Vuurwerkkongevallen 2019-2022

<https://www.veiligheid.nl/.ibmmodres/domino/OpenAttachment/veiligheid/website.nsf/FE8EE17AAFE8C4F8C12584E5005B4D0B/asset/Ongevallen%20met%20vuurwerk%20jaarwisseling%202019-2020.pdf>

Bron.2 Aantal oogletsels

https://www.oogheelkunde.org/files/files/PERSBERICHT_Oogletsel%20door%20vuurwerk%20bij%20168%20mensen.pdf

Bron.3 Incidenten 2019-2020

<https://open.overheid.nl/repository/ronl-4e3aae57-ae0c-4b46-b320-1d1ddc2fbb33/1/pdf/tk-landelijk-beeld-jaarwisseling-2019-2020.pdf>

Bron.4 Aantal bezoekers spoedeisende hulp 2017

https://puc.overheid.nl/nza/doc/PUC_301126_22/1/

Bron.5 Veiligheid.nl jaarwisseling 2021-2022

<https://www.veiligheid.nl/organisatie/publicaties/rapport-vuurwerkkongevallen-jaarwisseling-2021-2022>

Bron.6 Schaatsongevallen

<https://www.ad.nl/binnenland/40-000-mensen-op-seh-door-ijsongelukken-ziekenhuizen-door-voorraad-materiaal-gebroken-heupen-heen~aed6b94b/>

Bron.7 Hondenbeten

<https://www.minderhondenbeten.nl/bijtincidenten/feiten-en-cijfers/>

Bron.8 Sportongelukken

<https://www.amana-letselschade.nl/nl/joomla-pages-iii/category-list/73-3-7-miljoen-sporters-lopen-letselschade-op>

Bron.9 Doe-het-zelfen

<https://www.trouw.nl/nieuws/jaarlyks-28-doden-door-onveilig-klussen~b42c448f/>